5-6 сем.

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ

«Приднестровский государственный университет им. Т.Г. Шевченко»

Филологический факультет

Кафедра украинской филологии

УТВЕРЖДАЮ:
И.о. декана филологического факультета

доц._____/О.В. Еремеева /

«__03__»_____10_____2019 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебной дисциплины

«ИСТОРИЯ МИРОВОЙ ЛИТЕРАТУРЫ»

на 2019/2020 уч. год

Направление подготовки:

45.03.01 ФИЛОЛОГИЯ

Для набора 2017 г.

Профиль подготовки:

«ОТЕЧЕСТВЕННАЯ ФИЛОЛОГИЯ (УКРАИНСКИЙ ЯЗЫК И ЛИТЕРАТУРА)»

Квалификация (степень) выпускника

БАКАЛАВР

Форма обучения:

ОЧНАЯ

Тирасполь 2019

Рабочая программа дисциплины **«История мировой литературы»** /сост. В.И.Щербина – Тирасполь: ГОУ ПГУ, 2019 г. – 14 с.

Рабочая программа предназначена для преподавания дисциплины «История мировой литературы» студентам очной формы обучения по направлению подготовки 45.03.01 «Филология».

Рабочая программа составлена с учетом Федерального Государственного образовательного стандарта высшего образования по направлению подготовки 45.03.01 «Филология», утвержденного приказом № 947 Минобрнауки РФ от 07.08.2014 г.

Составитель: _____ / В.И. Щербина, ст. преп./

1. Цели и задачи освоения дисциплины

Целями освоения дисциплины «История мировой литературы» являются:

– сформировать у студентов представления об основных тенденциях развития зарубежной литературы второй половины XIX ст. и конца XIX – начала XX ст.;

– ознакомление со своеобразием общего историко-литературного процесса, раскрытие эстетико-художественной специфики, сложившейся в рамках данного периода парадигмы;

– ознакомление студентов с индивидуальными авторскими эстетиками, сложившимися в литературах указанного периода;

– формирование у студентов навыков аналитического чтения художественной литературы, поиска и реферирования научной литературы по изучаемой теме, аудиторного выступления с монологическим ответом или полемической репликой.

2. Место учебной дисциплины в структуре ООП ВО

Данная учебная дисциплина входит в раздел Б1. Б.14 ФГОС-3+ по направлению подготовки ВО 45. 03.01 «Филология», профиль подготовки «Отечественная филология (Украинский язык и литература)».

Для изучения дисциплины необходимы компетенции, сформированные у студентов в результате обучения в средней общеобразовательной школе, а также формируемые параллельно с освоением таких дисциплин ООП, как «История», «Философия», «Культурология», «Введение в литературоведение», «История украинской литературы».

Данная дисциплина, в свою очередь, составляет необходимую основу для изучения истории зарубежной литературы каждого последующего периода, а также дисциплин теоретического цикла, связанных с изучением литературы.

3. Требования к результатам освоения дисциплины:

Процесс изучения дисциплины направлен на формирование следующих компетенций:

Код компетенции	Формулировка компетенции
ОК-6	способностью работать в коллективе, толерантно воспринимая социальные, этнические, конфессиональные и культурные различия (ОК-6);
ОПК-3	способностью демонстрировать знание основных положений и концепций в области общего языкознания, теории и истории (ОПК-3);
ОПК-6	способностью решать стандартные задачи профессиональной деятельности на основе информационной и библиографической культуры с применением информационно-коммуникационных технологий и с учетом основных требований информационной безопасности (ОПК-6);
ПК -8	владением базовыми навыками создания на основе стандартных методик и действующих нормативов различных типов текстов (ПК-8).

Требования к результатам освоения дисциплины

В результате освоения дисциплины обучающийся должен:

3.1. Знать:

– основные эстетические принципы литературы изучаемого периода;
– содержание индивидуальных эстетик писателей изучаемого периода;
– основные сведения относительно биографий изучаемых писателей;

– содержание творческих систем изучаемых писателей и их эволюции (жанровый и проблемно-тематический аспект);
– особенности объектной и субъектной организации изучаемых произведений;
– оценку изучаемых произведений современниками автора, критиками последующих эпох и современной литературной наукой (наиболее значимые интерпретации),
– литературу и фольклор в их историческом развитии и современном состоянии, в сопряжении с гражданской историей и историей культуры народов, говорящих на изучаемых языках;

3.2.Уметь:
– дать характеристику изучаемому литературному направлению с точки зрения его литературно-исторического и национально-исторического своеобразия;
– анализировать программные произведения в историко-культурном контексте, контексте творчества данного писателя, а также с точки зрения особенностей их проблематики и поэтики;
– сопоставлять художественное решение актуальных для литературы конкретного периода проблем в творчестве крупнейших писателей, его презентующих;
– ориентироваться в спектре литературоведческих интерпретаций наиболее значимых произведений.

3.3. Владеть:
– навыком контекстного анализа изученных произведений и эстетико-художественных тенденций в литературе изучаемого периода,
– понимание закономерностей литературного процесса, художественного значения литературного произведения в связи с общественной ситуацией и культурой эпохи, определение художественного своеобразия произведений и творчества писателя в целом.

4. Структура и содержание дисциплины

4.1. Распределение* трудоемкости в з.е./часах *по видам аудиторной и самостоятельной работы студентов по семестрам:

Семестр	Количество часов						Форма итогового контроля
	Трудоемкость, з.е./часы	В том числе					
		Аудиторных				Самост. работа	
		Всего	Лекций	Лаб. раб.	Практич		
5	2 з.е / 72ч	46	16		30	26	зачет
6	3 з.е / 108ч	32	16		16	40	Экзамен
	контроль						36
Итого:	5 з.е. / 180ч	78	32		46	66	36

4.2. Распределение видов учебной работы и их трудоёмкость по разделам дисциплины

№ раз-дела	Наименование разделов	Количество часов				
		Всего	Аудиторная работа			Внеауд. работа (СР)
			Л	ПЗ	ЛР	
1	Особливості розвитку світової літератури II половини XIX ст.	6	2	2		2
2	Особливості французького реалізму	18	4	8		6
3	Розвиток англійської літератури II половини XIX ст.	16	2	8		6
4	Розвиток літератури США II половини XIX ст.	10	2	4		4
5	Реалізм в Німеччині	6	2	2		2
6	Російський реалізм II половини XIX ст.	16	4	6		6
	всього	**72**	**16**	**30**		**26**
7	Література раннього модернізму на рубежі 19-20 віків.	8	2	2		4
8	Розвиток поезії на межі XIX- XX століття	16	4	4		8
9	Символізм та натуралізм у французькій літературі кінця XIX - поч. XX ст.	12	2	2		8
10	Американський критичний реалізм на рубежі 19-20 віків.	18	4	4		10
11	Драматургія на рубежі 19-20 віків.	18	4	4		10
	всього	**72**	**16**	**16**		**40**
	всього	**144**	**32**	**46**		**66**

4.3. Тематический план по видам учебной деятельности

Лекции 5 семестр

№ п/п	**Номер раздела дисциплины**	**Объем часов**	**Тема лекции**	**Учебно-наглядные пособия**
1	1	2	Загальний огляд літературного процесу XIX ст. Реалізм	Учебно-методические материалы
	всього	2		
2	2	2	Реалізм як напряямок французької літератури. Творчість П. Меріме. Творчість Ф. Стендаля	Учебно-методические материалы

2	2	2	Творчість Оноре де Бальзака Творчість Г.Флобера	Учебно-методические материалы
	всього	4		
3	3	2	Розвиток англійської літератури II половини XIX ст. у творах В.Теккерея, Ч.Діккенса, Дж. Остін, сестер Ш. та Е. Бронте	Учебно-методические материалы
	всього	2		
4	4	2	Розвиток літератури США II половини XIX ст. Творчість Г. Мелвілла, Г. Бічер-Стоу, В. Вітмена	Учебно-методические материалы
	всього	2		
5	5	2	Реалізм в Німеччині Творчість Т. Шторма, Г. Гейне. Драматургія: Г. Бюхнера, Ф. Геббеля	Учебно-методические материалы
	всього	2		
6	6	2	Російський реалізм II половини XIX ст. Творчість М.В. Гоголя. Творчість І.С. Тургенєва. Драматургія А.П. Чехова.	Учебно-методические материалы
	всього	2		
6	6	4	Романістика Ф. Достоєвського. Романістика Л.М. Толстого.	Учебно-методические материалы
	всього	4		
Итого:		16		

Лекции
6 семестр

№ п/п	Номер раздела дисциплины	Объем часов	Тема лекции	Учебно-наглядные пособия
1	7	2	**Загальна характеристика розвитку літературного процесу кінця XIX- поч. XX ст.** Різноманіття літературних напрямів. Література раннього модернізму. О.Вайльд «Портрет Доріана Грея»	Учебно-методические материалы

2	8	4	Розвиток поезії на межі XIX- XX століття. Літературні угрупування модерністів. Творчість поетів символістів. П.Верлен. А.Рембо. О.Блок. І.Сєвєрянін, Ф.Сологуб.	Учебно-методические материалы
3	8	2	Символізм у французькій літературі кінця XIX - поч. XX ст. Основні естетичні принципи та поетичне новаторство С.Малларме.	Учебно-методические материалы
4	9	4	Представник критичного реалізму Гі де Мопассан. Новелістика письменника. Загальна характеристика романістики. Натуралізм у французькій літературі. Е.Золя.	Учебно-методические материалы
5	10	4	Американський критичний реалізм. Творчість Т. Драйзера - одна з вершин американського критичного реалізму. Література США кін. XIX – поч. XX ст. Анімалістичні повісті. Дж. Лондон. М.Твен	Учебно-методические материалы
6	11	2	Головні шляхи оновлення драматургії на межі XIX - XX століть. Філософські символи драм М.Метерлінка («Синій птах»). Г.Ібсен. А.Чехов.	Учебно-методические материалы
Итого:		**16**		

Практические занятия
5 семестр

№ п/п	**Номер раздела дисциплины**	**Объем часов**	**Тема практического занятия**	**Учебно-наглядные пособия**
1	1,2	2	Особливості розвитку світової літератури II половини XIX ст. Література Франції. Творчість Проспера Меріме. Своєрідність новелістики П. Меріме. Новели «Матео Фальконе», «Кармен», «Етрусська ваза»	Учебно-метод-кие материалы
2	2	2	Творчість Стендаля. Аналіз роману «Червоне і чорне»	Учебно-метод-кие материалы
3	2	2	Творчість О. де Бальзака. Аналіз роману «Шагренева шкіра» Оповідання «Євгенія Гранде»	Учебно-метод-кие материалы
4	2	2	Творчість Г. Флобера. «Пані Боварі» Г. Флобера як роман нового типу	Учебно-метод-кие материалы
5	2	2	Творчість Ш. Бодлера. Теорія «відповідностей» Ш.Бодлера і її	Учебно-метод-кие

			відображення в збірці «Квіти зла»	материалы
6	3	2	Англійська реалістична проза. Творчість Ч.Діккенса як одна з вершин англійського реалізму та романтизму. Романи «Пригоди Олівера Твіста», «Домбі і син»/ «Посмертні записки Піквікського клубу»	Учебно-метод-кие материалы
7	3	2	Творчість В.Теккерея. Роман «Ярмарок марнославства», жанрова своєрідність і образна система	Учебно-метод-кие материалы
8	4	2	Англійський реалістичний роман середини XIX ст. і його особливості. Ш.Бронте «Джен Ейр», Е.Бронте «Грозовий перевал», Дж. Остін «Гордість та упередженість», У. Коллінз «Жінка в білому», М.Рід «Вершник без голови»	Учебно-метод-кие материалы
9	3,4	2	Контрольна робота. Реалістична література Франції та Англії	Учебно-метод-кие материалы
10	5	2	Німецька література. Творчість Т. Шторма «Іммензеє». Г.Гейне «Книга пісень». П'єса Г. Бюхнера «Смерть Дантона»	Учебно-метод-кие материалы
11	6	2	Американська література 1850-1860-х рр. Специфіка осмислення дійсності в літературі США II половини XIX ст. Рух аболіціонізму й його відображення у романі Г. Бічер-Стоу «Хатина дядька Тома»	Учебно-метод-кие материалы
12	6	2	Творчість В. Вітмена. Проблематика і поетика збірки «Листя трави»	Учебно-метод-кие материалы
13	7	2	Російська література II пол. XIX ст. М.Гоголь «Ревізор». Система образів роману. Образ Хлестакова. М. Салтиков-Щедрін. Роман «Історія одного міста»	Учебно-метод-кие материалы
14	7	2	Л.Толстой. Роман «Воскресіння». Ф. Достоєвський. Романи «Брати Карамазови».	Учебно-метод-кие материалы
15	7	2	Творчість М.Некрасова. Поема «Кому на Русі жити добре», «Російські жінки». Творчість М. Лєскова. Повість «Леді Макбет Мценського повіту». Контрольна робота	Учебно-метод-кие материалы
	ИТОГО	**30**		

Практические занятия 6 семестр

№ п/п	Номер раздела дисциплины	Объем часов	Тема практического занятия	Учебно-наглядные пособия
1	7, 8,9	2	**Загальна характеристика розвитку літературного процесу кінця XIX - початку XX ст**. Творчість Еміля Золя. Натуралізм як художній напрям. **Нові пошуки в поезії на межі XIX - XX ст.** Творчість поетів-символістів: П.Верлена, А.Рембо. Російська поезія: О.Блок, І.Сєвєрянін, Ф.Сологуб.	Учебно-метод-кие материалы
3	7	2	**Література Англії. Соціально-психологічні романи та науково-фантастичні повісті.** А.Конан-Дойл, Дж.Р. Кіплінг, Г.Уелс.	Учебно-метод-кие материалы
4	7	2	**Е.Л. Войніч** . Роман «Ґедзь». Зображення Італії 30-40 років XIX ст.	Учебно-метод-кие материалы
5	7	2	**О. Уайльд**. Роман «Портрет Доріана Грея». Сюжет, композиція, проблематика.	Учебно-метод-кие материалы
7	10	2	**Марк Твен.** Аналіз романів «Том Сойєр», «Пригоди Гекельберрі Фіна». Галерея персонажів.	Учебно-метод-кие материалы
8	10	2	**Джек Лондон.** Північні оповідання. Анімалістичні повісті. Роман «Мартін Іден»	Учебно-метод-кие материалы
9	10	2	**Американський критичний реалізм.** Творчість Т.Драйзера «Американська трагедія»	Учебно-метод-кие материалы
10	11	2 2 2	**Розвиток драматургії на межі XIX - XX ст. Г.Ібсен.** П'єси «Ляльковий дім», **Дж. Б. Шоу. Англійська драматургія.** «Пігмаліон», «Дім, де розбиваються серця» **А.Чехов.** П'єса "Дядя Ваня". Головний чеховський принцип зображення людини "ані ангелом, ані злодієм". П'єса "Дядя Ваня" ("комплекс Душечки", питання милосердя, співпереживання). "Внутрішній простір" п'єс Чехова.	Учебно-метод-кие материалы
	ИТОГО	**20**		

Лабораторные занятия не предусмотрены

Самостоятельная работа 5 семестр

Раздел дисциплины	№ п/п	Тема и вид СРС	Трудоемкость (в часах)
1	1	Самостійна робота №1 Складіть цитатну порівняльну характеристику головних героїв (Штольц і Обломов). І. С. Тургенев. Роман «Батьки і діти». Часовий і вселюдський сенс назви і основний конфлікт роману. Нігілізм Базарова. Моральна проблематика роману і її загальнолюдське значення. Авторська позиція в романі.	2
1	2	Самостійна робота №2 Складіть план "суперечки Базарова і П. П. Кірсанова". Н. Г. Чернишевський. Роман «Що робити?» (огляд.)	2
1	3	Самостійна робота № 3 М.А. Некрасов. Вірші: «Батьківщина»,«Пам'яті Добролюбова»,«Елегія» («Нехай нам говорить мінлива мода...»), «Вчорашній день, годині на шостому...», «В дорозі», «Ми з тобою безглузді люди»,«Трійка»,«Поет і громадянин»,«Плач дітей»,«Про Муза, я біля дверей труни..", "Я не люблю іронії твоєї»", " Блажен незлобивий поет»" « " слухаючи жахам війни»". Цивільний пафос лірики. Жанрова своєрідність лірики Некрасова.	4
2	4	Самостійна робота № 4 Дайте розгорнуту відповідь «Моральна проблематика поеми, авторська позиція». М.С. Лєсков. Повість «Зачарований мандрівник». Особливості сюжету повісті. Тема дороги і зображення етапів духовного шляху особистості (сенс мандрів головного героя).	4
2	5	Самостійна робота № 5 Складіть цитатну характеристику "Образ Івана Флягіна". М. Є. Салтиков-Щедрін. Роман «Історія одного міста» (огляд).	4
3	6	Самостійна робота № 6,7 Дайте розгорнуту відповідь "еволюція ідеї" двійництва» Л. Н. Толстой. Роман-епопея «Війна і мир». Художні принципи Толстого в зображенні російської	8

		дійсності: дотримання правди, психологізм, «діалектика душі». Проблема народу і особистості. Картини війни 1812 року. Кутузов і Наполеон. Складіть схеми по темі " духовні шукання Андрія Болконського, П'єра Безухова, Наташі Ростової» Дайте розгорнуту відповідь " думка Народна в романі»	
3	7	Самостійна робота № 8 А. П. Чехов. "Студент", "Вдома"*, "Іонич", "людина у футлярі", «Про кохання», «Дама з собачкою», «Палата № 6», «Будинок з мезоніном». Художня досконаліть оповідань А. П. Чехова. Новаторство Чехова. Комедія «Вишневий сад». Своєрідність жанру. Життєва безпорадність героїв п'єси.	2
		ИТОГО	**26**

Самостоятельная работа 6 семестр

Раздел дисциплины	**№ п/п**	**Тема и вид СРС**	**Трудоемкость (в часах)**
12	1	Творчість Еміля Золя. Натуралізм як художній напрям.	4
12	2	Творчість поетів символістів: П.Верлена, А.Рембо.	2
13	3	А.Конан-Дойл. Дж.Р. Кіплінг. Г.Уелс.	4
13	4	Е.Л.Войніч. Роман «Ґедзь».	2
13	5	О. Уайльд. Роман «Портрет Доріана Грея».	4
13	6	Конан Дойл. Детективні оповідання про Шерлока Холмса.	4
13	7	Марк Твен. «Том Сойєр», «Пригоди Геккельберрі Фіна».	4
13	8	Джек Лондон. Північні оповідання. Анімалістичні повісті.Роман «Мартін Іден»	4
13	9	Творчість Т.Драйзера «Американська трагедія»	6
13	10	Г.Ібсен «Ляльковий дім»	2
14	11	Дж.Б. Шоу. «Пігмаліон», «Дім, де розбиваються серця»	4
		ИТОГО	**40**

5. Примерная тематика курсовых проектов (работ) – курсовые работы не предусмотрены

6. Образовательные технологии

Семестр	*Вид занятия (Л, ПР, ЛР)*	*Используемые интерактивные образовательные технологии*	*Количество часов*
5	ЛР	Проблемная лекция	2
	ПР	Экспертно-аналитическая работа с визуальным материалом, выполнение письменных заданий, экспресс-опросы	4
	ПР	Тестовые задания	4
6	ЛР	Обсуждение изученного материала в малых проблемных группах	4
	ПР	Коллоквиум	4
	ПР	Выполнение письменных заданий, экспресс-опросы	4
		Итого:	**30**

7. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов (см. ФОС)

8. Учебно-методическое и информационное обеспечение дисциплины (модуля)

8.1. Основная литература:

1. Давиденко Г.І, Чайка О.М. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX століття.- Київ, 2006.
2. Зарубежная литература второго тысячелетия. 1000 – 2000: Учеб. пособие/Под ред. Л.Г. Андреева. М., 2001.
3. История зарубежной литературы XIX: Учеб. для вузов/Под ред. А.С. Дмитриев, Н.А.Соловьева, Е.А.Петрова - М.: Высшая школа, 1999. - 559с.
4. Безвершук Ж.О. Історія і теорія світової та вітчизняної культури. – К., 1991.
5. Луков В.А. История литературы: Зарубежная литература от истоков до наших дней: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений – М.: Издательский центр «Академия», 2003.

8.2. Дополнительная литература:

1. Богдан Л. С. Зарубіжна література. Розгорнуте календарне планування уроків за програмою 2001 року. 10 клас: Посібник для вчителя.-Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2003. - 160с.
2. Горбунов А.М. Панорама веков: Зарубежная художественная проза от возникновения до XX века. Популярн. библиограф. энциклопедия. - М., 1991. - 576 с.
3. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник. У 2 т. / За ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. - Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2005.
4. Литературная энциклопедия терминов и понятий. - М., 2001. -1600 с.
5. Ніколенко О.М. Зарубіжна література XIX ст. - К.: Видавничий центр "Академія",

1999. - 360 с.
6. Усі зарубіжні письменники / Упоряд. О.Д, Міхільов та ін. - Донецьк: СПД ФО Сердюк В.І., 2005. - 384 с.

8.3. Программное обеспечение и Интернет-ресурсы

1. Справочно-информационный портал «Украинский язык»
2. http://www.gramota.ru/
3. http://www.ukrlit.vn.ua/info/ask/104nu.html
4. www.wikipedia.ru Универсальная энциклопедия «Википедия»
5. www. myfhology.ru Мифологическая энциклопедия
6. www.slovari.ru Электронные словари
7. http://www.ukrlit.vn.ua/author.html Українська література.
8. Інститут літератури ім. Т.Шевченка: http://www.ilnan.gov.ua/index.htm
9. Національна спілка письменників України: http://www.nspu.org.ua
10. Українська література: електронна бібліотека: http://www.ukrlit.com.ua
11. Енциклопедія української літератури: http://www/proza.cjm/ua
12. Українська бібліотека «Джерело»: http://ukrlib.com
13. EXLIBRIS – українська електронна бібліотека: http://ukrlib.com
14. Інститут філології КНУ імені Тараса Шевченка: http://www.philology.Kiev.ua
15. НДІ українознавства: http://www.rius.kiev.ua
16. Український лінгвістичний портал: http://www1.ulif.org.ua/ulif/

8.4. Методические указания и материалы по видам занятий

Учебная дисциплина обеспечена учебно-методической документацией и материалами. Её содержание представлено в локальной сети вуза. Для обучающихся обеспечена возможность доступа к современным профессиональным базам данных по дисциплине, информационным справочным и поисковым системам.

9. Материально-техническое обеспечение дисциплины (модуля):

Приднестровский государственный университет им. Т.Г. Шевченко, филологический факультет располагают следующим необходимым материально-техническим обеспечением для выполнения настоящей программы:

- доступ к сети Интернет во время самостоятельной подготовки;
- наличие специальных аудиторий, оборудованных мультимедийной аппаратурой;
- библиотечный фонд университета, центра украинской культуры, кафедры украинской филологии;
- тестовые задания для проверки знаний по дисциплине «История мировой литературы»;
- мультимедийный проектор с экраном для презентаций.

10. Методические рекомендации по организации изучения дисциплины (см. ФОС)

Рабочая учебная программа по «Истории мировой литературы» составлена в соответствии с требованиями Федерального Государственного образовательного стандарта ВО по направлению 45.03.01 «Филология» и учебного плана по профилю подготовки «Отечественная филология (Украинский язык и литература)».

11.Технологическая карта дисциплины

Курс 3; группа: ФФ17ДУ62УА, (303); семестр: 5

Преподаватель-лектор – ст. пр. В.И. Щербина, ст. преп. А.С.Винницкая

Преподаватель, ведущий практические занятия – ст. пр. В.И. Щербина, ст. преп. А.С.Винницкая

Кафедра украинской филологии

Модульно-рейтингова система оценивания не введена

Составитель:
ст. преп. _____ В.И. Щербина

Зав. кафедрой
украинской филологии
к.ф.н, доцент _____ Е.Л. Якимович